

De waarde van buitenspelen

'Scouting levert zeer belangrijke bijdrage aan buitenspelen'

Scouting levert een zeer belangrijke bijdrage aan het bevorderen van buitenspelen bij kinderen. Digitalisering is er volgens bijna alle ouders de belangrijkste oorzaak van dat kinderen niet buitenspelen. Dit concludeert de DSP-groep op basis van onderzoek onder ouders van scouts.

HET ONDERZOEK

De DSP-groep heeft op verzoek van Scouting Nederland onderzoek gedaan onder ouders van scouts naar de waarde van buitenspelen voor kinderen. Ook zijn de mogelijke oorzaken van minder buitenspelen onderzocht en is bekeken in hoeverre ouders van scouts vinden dat hun eigen kinderen voldoende buitenspelen. Daarnaast is de huidige rol van Scouting bij het bevorderen van buitenspelen onderzocht.

HET BELANG VAN BUITENSPELEN

Uit verscheidene onderzoeken blijkt dat buitenspelen niet alleen leuk, maar ook belangrijk is voor opgroeiende kinderen. Buitenspelen bevordert de ontwikkeling van motorische, cognitieve en sociale vaardigheden. Buitenspelende kinderen bewegen over het algemeen meer dan kinderen die niet buitenspelen. Er is dan ook een verband tussen buitenspelen en gezondheid. Contact met de natuur kan ervoor zorgen dat kinderen zich beter concentreren, meer zelfbeheersing tonen en minder vaak last hebben van psychische problemen, zoals depressie. Bovenal ervaren kinderen plezier aan buitenspelen. Daarbij geldt: hoe uitdagender de speelruimte, hoe meer vaardigheden een kind zich letterlijk spelenderwijs eigen maakt. Vaardigheden als samenwerken en creatieve oplossingen bedenken voor uitdagingen die ze in de natuur tegenkomen zijn hier voorbeelden van.

ONDERZOEK IN CIJFERS

- De meerderheid van de respondenten (87,1%) beoordeelt de bijdrage van Scouting aan buitenspelen als 'goed' tot 'zeer goed'. Bijna alle activiteiten vinden buiten plaats en bij Scouting ontwikkelen kinderen zich op die manier spelenderwijs.
- Digitalisering is de grootste zorg van ouders. Maar liefst 93,9% van de ouders noemt concurrentie van computer, tablet, mobiel of televisie als de belangrijkste reden waarom hun kinderen minder buitenspelen.
- Ook de afwezigheid van voldoende uitdagende buitenruimte is volgens meer dan 30% van de ouders reden voor kinderen om minder buiten te spelen.
- Het overgrote deel van de ouders (71,4%) ziet plezier en ontspanning als het belangrijkste aspect van buitenspelen.
- Ook vindt 59,9% van de ouders gezondheid een belangrijke betekenis van buitenspelen.

ONTWIKKELING IN DE NATUUR

Samen buiten activiteiten ondernemen in een uitdagende buitenruimte is een van de belangrijkste waarden van Scouting. Scouting vindt buitenspelen in de natuur waardevol voor de persoonlijke ontwikkeling van kinderen. Kinderen leren door buiten avontuur te beleven, hun grenzen te verleggen en samen te werken. Op ruim twintig kampeerterreinen op de mooiste plekken in Nederland biedt Scouting aan scouts en niet-scouts volop de gelegenheid uitdagingen aan te gaan in de natuur. Scoutinglandgoed Zeewolde is sinds 2015 de nieuwste aanwinst. Op deze unieke, 70 hectare omvattende plek in het Horsterwold kunnen meiden en jongens zich uitleven in de natuur en zo worden zij spelenderwijs uitgedaagd om zich persoonlijk te ontwikkelen in het uitgebreide bos- en watergebied.

Scouting levert zeer belangrijke bijdrage aan buitenspelen Ouders noemen digitalisering grootste concurrent van buitenspelen

Leusden - Scouting levert een grote bijdrage aan het bevorderen van buitenspelen bij kinderen. Uit onderzoek van de DSP-groep blijkt dat 87,1% van de Scoutingouders deze bijdrage erkent. Digitalisering is volgens bijna alle ouders (94%) de belangrijkste oorzaak dat kinderen niet of onvoldoende buitenspelen.

Scouting stimuleert buitenspelen omdat kinderen in de natuur spelenderwijs allerlei vaardigheden ontwikkelen, zoals creativiteit, samenwerken en grenzen verleggen. Kinderen doen bovendien bij Scouting inspiratie op om ook thuis buiten te spelen. "Scouting is dé plek waar buitenspelen plaatsvindt in deze tijd", aldus één van de ouders.

Beeldscherm als vriend of vijand

Uit de enquête blijkt dat computers, tablets, mobieltjes en televisie volgens ouders de belangrijkste concurrenten zijn van buitenspelen. Scouting maakt juist van deze ontwikkelingen gebruik. Yvonne Snelders van Scouting Nederland: "Scouting integreert de technologische ontwikkelingen en daarmee de belevingswereld van kinderen in het Scoutingprogramma. Bijvoorbeeld door speurtochten met GPS of buitenactiviteiten via de mobiele telefoon. Met conventionele en nieuwe technieken dagen we meiden en jongens uit zoveel mogelijk avonturen buiten te beleven, waardoor zij zich persoonlijk ontwikkelen."

Vrijwel alle ouders (98,3%) vinden het belangrijk dat hun kinderen buitenspelen. Een derde van de ouders noemt de afwezigheid van voldoende echt uitdagende buitenruimte ook als belangrijke reden waarom hun kinderen liever binnen blijven. Een ouder merkt op: "Alleen voor de allerkleinsten zijn er speeltuinen, maar voor de kinderen in de bovenbouw is er niets."

Scoutinglandgoed bevordert buitenspelen

Samen buiten activiteiten ondernemen in een uitdagende buitenruimte is juist zo belangrijk voor Scouting, omdat de natuur kinderen uitdaagt om met risico's om te gaan en daar oplossingen voor te vinden. Op 13 juni gaat met de opening van Scoutinglandgoed Zeewolde een grote wens in vervulling. Een unieke, 70 hectare omvattende plek in het Horsterwold, waar meiden en jongens, scouts en niet-scouts worden uitgedaagd in de natuur en zich zo persoonlijk ontwikkelen. Scouting Nederland is er dan ook erg trots op dat Hare Majesteit Koningin Máxima, beschermvrouwe van Scouting Nederland, die dag het landgoed officieel zal openen.

"Scouting Nederland zal zich blijven inzetten dat kinderen meer buitenspelen. Natuurbeleving en buiten zijn stimuleert kinderen in hun persoonlijkheidsontwikkeling en dat is een grote waarde.", aldus Yvonne Snelders van Scouting Nederland.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Uitnodiging voor de media

Wilt u meer weten over dit onderzoek of wilt u zich aanmelden om de officiële opening van Scoutinglandgoed Zeewolde bij te wonen? Neem dan contact op met Wendy van Rossum, Team Communicatie Scouting Nederland, via communicatie@scouting.nl.

Accreditatie voor aanwezigheid bij de opening van Scoutinglandgoed Zeewolde: tot uiterlijk 9 juni 12.00 uur per e-mail via communicatie@scouting.nl onder vermelding van naam, medium en functie. Bij te grote mediabelangstelling kan een beperkte toegangsregeling gelden. U ontvangt hierover uiterlijk 11 juni per e-mail bericht.

De waarde van buiten spelen

Scouting Nederland

Dide van Berkel
Eric Lagendijk

RAPPORT

De waarde van buiten spelen

Scouting Nederland

Dide van Berkel
Eric Lagendijk

Amsterdam, 29 mei 2015

Dide van Berkel
Junior projectmedewerker
dvanberkel@dsp-groep.nl

Eric Lagendijk
Senior adviseur / partner
elagendijk@dsp-groep.nl

Inhoud

1	Het onderzoek	4
1.1	Doel van het onderzoek	4
1.2	Opzet, verspreiding en respons	4
2	Literatuur	5
2.1	Kinderen spelen minder buiten	5
2.2	Buiten spelen is belangrijk	5
3	Kinderen en buiten spelen	7
3.1	Redenen om minder buiten te spelen	7
3.2	Betekenis van buiten spelen	9
4	Scouts en buiten spelen	11
4.1	Eigen kinderen	11
5	Scouting en buiten spelen	13
5.1	Bijdrage van Scouting	13
5.2	Wat kan Scouting doen?	15
6	Conclusie	20

1 Het onderzoek

1.1 Doel van het onderzoek

Op zaterdag 13 juni 2015 wordt het Scoutinglandgoed Zeewolde feestelijk geopend. Scouting Nederland wil tijdens dit evenement de waarde van buiten spelen voor kinderen benadrukken en onderbouwen met een onderzoek door een onafhankelijk bureau. Om die reden heeft Scouting Nederland DSP-groep gevraagd een digitale enquête op te stellen die Scouting kan uitzetten onder de ouders van kinderen en jongeren die lid zijn van Scouting.

Het doel van het onderzoek is om, vanuit het perspectief van de ouders van scouts, de waarde van buiten spelen te belichten en de mogelijke oorzaken van minder buiten spelen te verkennen. Daarnaast wil Scouting Nederland toetsen in hoeverre ouders van scouts vinden dat hun eigen kinderen voldoende buiten spelen. Bovendien is Scouting Nederland benieuwd naar wat volgens ouders de huidige én toekomstige rol van Scouting is bij het bevorderen van buiten spelen.

1.2 Opzet, verspreiding en respons

Allereerst is een beknopte literatuurstudie gedaan naar wat er feitelijk bekend is over de waarde en effecten van buiten spelen in het algemeen. Deze heeft betrekking op alle kinderen in Nederland. Aan de hand van deze beknopte analyse is een digitale enquête opgesteld. Omdat de enquête alleen onder ouders van scouts wordt verspreid, zijn de resultaten hiervan niet representatief voor de gehele bevolking: de resultaten representeren scouts en hun ouders. De enquête bevat negen vragen, die zowel gesloten, semi-open als open zijn:

- Hoe beoordeelt u de bijdrage van Scouting aan het bevorderen van buiten spelen bij kinderen?
- Kunt u bovenstaande toelichten?
- Wat zijn volgens u de drie belangrijkste redenen dat kinderen minder buiten spelen?
- Hoe belangrijk vindt u het dat uw kind/kinderen buiten spelen?
- Vindt u dat uw kind/kinderen genoeg buiten spelen?
- Wat zijn volgens u de drie belangrijkste aspecten van buiten spelen voor kinderen?
- Wat kan Scouting eventueel nog meer doen aan het bevorderen van buiten spelen van uw kind/kinderen?
- Waar woont u?
- Hoe oud zijn uw kind/kinderen?

De digitale enquête is op vrijdag 8 mei via een eenmalige mailing verspreid onder 10.631 ouders van jeugdleden. Maar liefst 1.758 ouders vulden de enquête in, dat is een respons van 16,5%.

2 Literatuur

2.1 Kinderen spelen minder buiten

Vergeleken met tien jaar geleden spelen kinderen minder buiten. Een vijfde van de kinderen speelt minder vaak buiten dan ze zouden willen en 22 procent speelt helemaal niet of slechts eenmaal per week vrij buiten (TNS NIPO, 2013). Er zijn hiervoor verschillende oorzaken aan te wijzen. Voor een groot deel zorgt concurrerende technologie, zoals computer en tablet, ervoor dat kinderen meer binnen zitten. Daarnaast is de buitenruimte niet overal uitdagend genoeg. In een onderzoek van TNS Nipo en Jantje Beton (2013) naar het belang van buiten spelen geeft 54% van de kinderen aan dat ze vaker zouden buiten spelen als het buiten minder saai zou zijn. Bijna de helft zegt dat ze dan ook minder televisie zouden kijken of zouden computeren. Soms is het gebrek aan een plek om buiten te spelen een oorzaak, vooral als gevolg van het toegenomen autobezit. Dit leidt met name in stedelijke gebieden tot een minder uitnodigende en veilige buitenruimte om te spelen. Kinderen die te weinig buiten spelen komen dan ook vaker uit sterk stedelijke gebieden, en geven vaker aan dat hun buurt saai is en minder geschikt voor de spellen die zij graag willen doen (Jantje Beton, 2013). Daarnaast willen sommige ouders hun kinderen niet graag zonder toezicht laten spelen. En omdat ouders vaker dan voorheen tweeverdiener zijn, is er ook daarom voor kinderen minder tijd om buiten te spelen (Jantje Beton, 2013a).

2.2 Buiten spelen is belangrijk

Uit verscheidene onderzoeken blijkt dat buiten spelen niet alleen leuk, maar ook belangrijk is voor opgroeiende kinderen. Buiten spelen bevordert de ontwikkeling van motorische, cognitieve en sociale vaardigheden. Buiten is er meer ruimte en gelegenheid om te rennen, klimmen en springen. Hierdoor leren kinderen, veel meer dan bij binnen spelen of gestructureerde activiteiten, in verschillende situaties hun bewegingen te controleren, afstanden in te schatten en spelenderwijs om te gaan met risico's (Little en Wyver, 2008 & Jantje Beton, 2013a). Daarnaast stimuleert buiten spelen de cognitieve ontwikkeling van kinderen. Ze ontwikkelen kennis over planten en dieren, leren hun creativiteit en inbeeldingsvermogen te vergroten en gebruiken hun zintuigen actief. Ook biedt buiten spelen de mogelijkheid om andere kinderen te ontmoeten, samen te spelen en compromissen te sluiten (De Vries en Van Veenendaal, 2012 & Jantje Beton, 2013).

Buiten spelende kinderen bewegen over het algemeen meer dan kinderen die niet buiten spelen. Er is dan ook sprake van een indirect verband tussen buiten spelen en gezondheid. Kinderen die lichamelijk actief zijn lopen minder risico op overgewicht. Daarnaast heeft bewegen positieve effecten op andere gezondheidsaspecten, zoals bloeddruk, botdichtheid en cholesterol. Op de lange termijn heeft bewegen tijdens de jeugd een preventieve werking op het ontstaan van ziektes, zoals hart en vaatziekten en diabetes type 2 (Jantje Beton, 2013).

Contact met natuur kan ervoor zorgen dat kinderen zich beter kunnen concentreren, meer zelfbeheersing tonen en minder vaak last hebben van psychische problemen, zoals depressie. Daarnaast stimuleert een natuurlijke speelomgeving tot meer gevarieerd, fantasierijk en creatief speelgedrag (IVN, 2013). Uit onderzoek blijkt dat er een verband is tussen de toenemende verwijdering tot de natuur en afnemende gezondheid. Desondanks komt een aanzienlijk deel van de Nederlanders niet vaker dan een paar keer per jaar in de natuur.

De toenemende digitalisering versterkt deze ontwikkeling. De concurrentie van (spel)computer, tablet, mobiel en televisie zorgt ervoor dat kinderen steeds minder buiten spelen. Nederlandse kinderen kijken relatief veel televisie. 67% van de 11-jarigen en 70% van de 13-jarigen kijkt minstens twee uur per dag televisie. Dat is aanzienlijk hoger dan het Europees gemiddelde (IVN, 2013). Kinderen die veel achter een beeldscherm zitten, hebben vaker last van slaapgebrek, depressie en angsten. Om die reden is het van belang om kinderen af en toe achter het beeldscherm weg te trekken en meer buiten (in de natuur) te laten spelen (Landsmeer et al., 2014). Tevens is er in de literatuur bewijs te vinden dat kinderen die lichamelijk actief zijn, beter presteren op school (Singh et al., 2012 & Ginsburg 2007). Ginsburg (2007) stelt dat kinderen die veel buiten spelen een betere hersenontwikkeling en beter leervermogen hebben dan kinderen die weinig buiten spelen of binnen spelen.

Maar bovenal ervaren kinderen plezier aan buiten spelen. Uit een onderzoek van TNS Nipo (2013) onder 600 kinderen van 6 tot en met 12 jaar blijkt dat ruim 80 procent van de kinderen aangeeft vrolijk te worden van buiten spelen. Daarbij geldt: hoe uitdagender de speelruimte, hoe meer plezier een kind ervaart bij het buiten spelen.

Figuur 1: De belangrijke waarden van buiten spelen volgens onderzoek

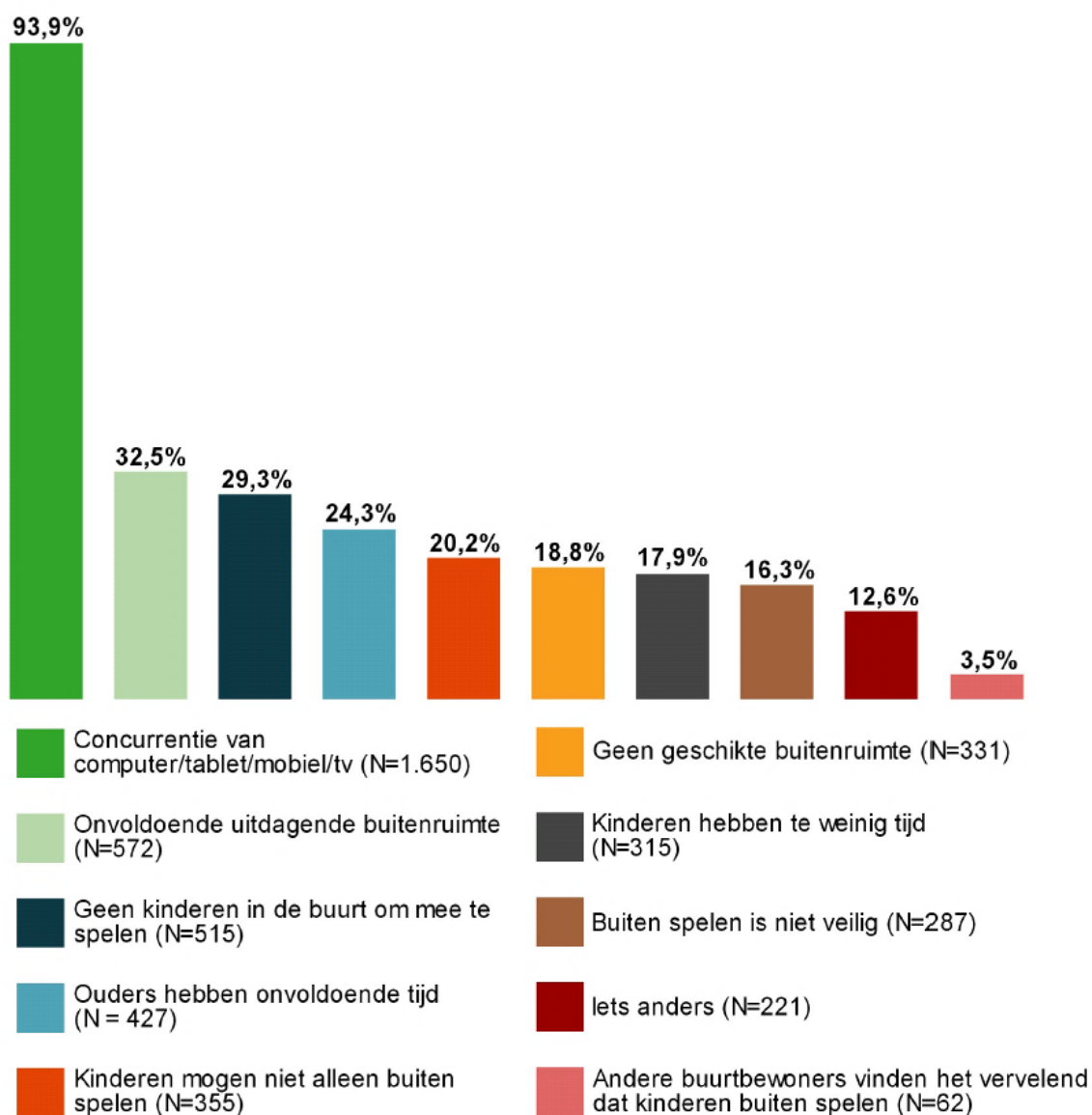

3 Kinderen en buiten spelen

3.1 Redenen om minder buiten te spelen

In de enquête is ouders gevraagd wat volgens hen de drie belangrijkste redenen zijn dat kinderen minder buiten spelen. Op basis van het literatuuronderzoek zijn negen antwoordmogelijkheden geformuleerd. Hieruit konden zij maximaal drie belangrijke redenen kiezen. Tevens konden zij de optie 'iets anders' kiezen en een nieuwe reden aandragen.

Figuur 2: Wat zijn volgens u de drie belangrijkste redenen dat kinderen minder buiten spelen?

Concurrentie van het beeldscherm

Uit figuur 2 blijkt dat veruit de meeste ouders de concurrentie van computer, tablet, mobiel of televisie als belangrijkste reden voor het minder buiten spelen van kinderen zien, namelijk 93,9%. De digitalisering wint het bij kinderen dikwijls van het buiten spelen. Een van de ouders geeft aan: *"De moeilijke trend van iPads en computerspelletjes is helaas ingeburgerd"*. Een andere ouder stelt: *"Ik denk dat de computer tegenwoordig de overhand heeft bij kinderen. Het is moeilijk om dat te doorbreken"*.

Ook de afwezigheid van voldoende uitdagende buitenruimte is volgens een deel van de ouders (32,5%) reden om minder buiten te spelen. *"In onze omgeving ontbreekt het in de nabijheid aan speelruimte waar hutten gebouwd kunnen worden en verstoppertje gespeeld kan worden. Alle nabije speelruimte is erg open, vooral gras. Voor een meer uitdagende omgeving met struiken en bomen moet behoorlijk ver worden gefietst"*, aldus een van de ouders. Een andere ouder geeft aan: *"Alleen voor de allerkleinsten zijn er speeltuinen, maar voor de kinderen in de bovenbouw is er niets"*.

29,3% van de ouders geeft aan dat het feit dat er geen kinderen in de buurt zijn om mee te spelen een belangrijke reden is om minder buiten te spelen. *"Onze leefomgeving mist voor onze zoon leeftijdsgenoten en een groot veld om op te spelen"*, aldus een ouder.

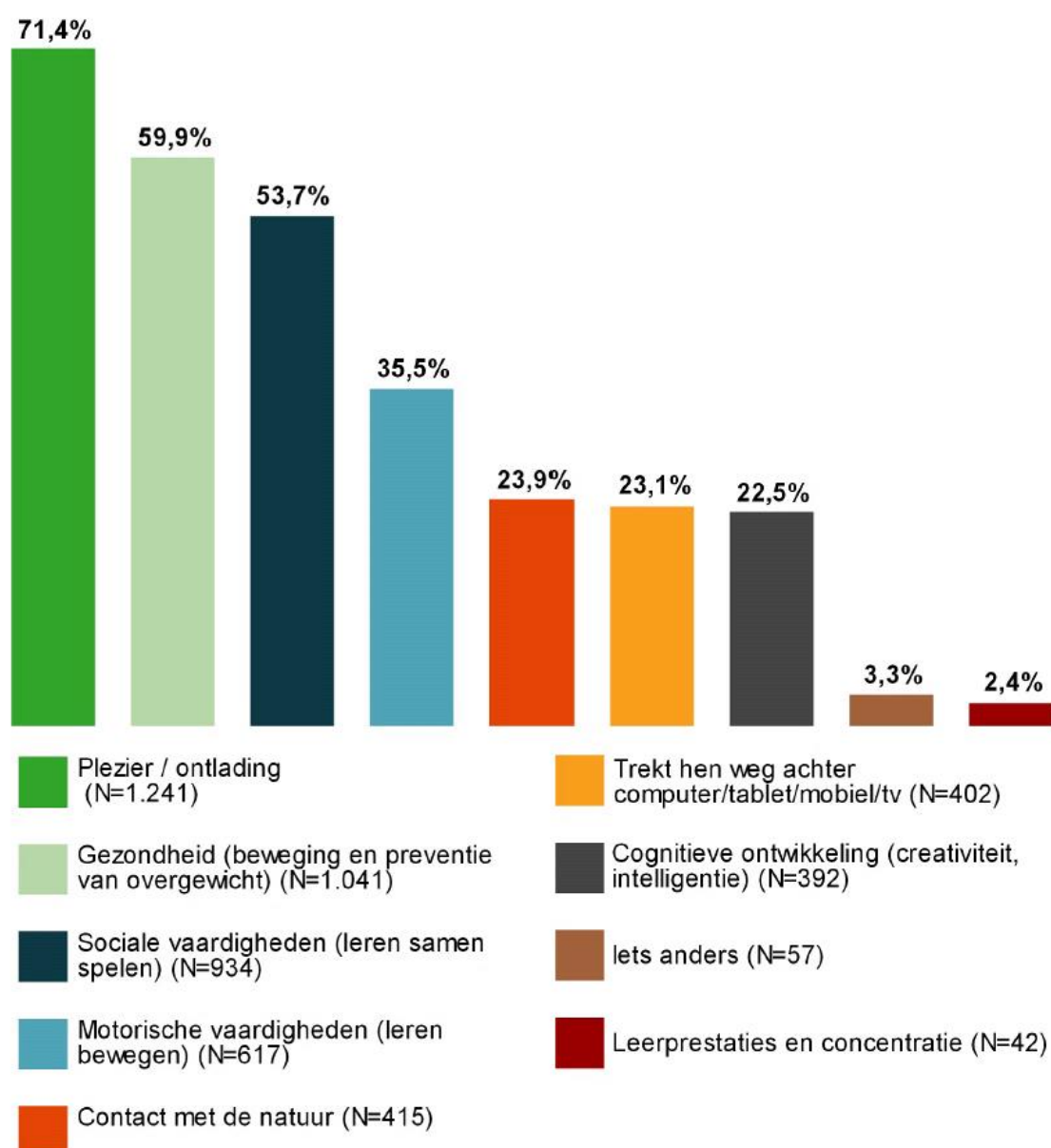
Overige redenen

221 respondenten vulden de optie 'iets anders' in, dat is 12,6%. Verschillende ouders zijn van mening dat kinderen te weinig worden gestimuleerd door hun eigen ouders om buiten te spelen: *"Minder ouders hebben de instelling: verveel je je, ga maar buiten spelen"*. Een andere ouder stelt: *"Ouders sturen hun kinderen niet naar buiten"*. Daarnaast zouden de steeds hogere eisen die door (basis)scholen worden gesteld, kinderen ervan weerhouden om buiten te spelen. *"Mijn dochter zit in groep 5 van de basisschool en krijgt wekelijks heel veel huiswerk mee. Hierdoor blijft er minder tijd over om buiten te spelen"*, aldus een ouder. Ook wordt de concurrentie van ander binnenspeelgoed, zoals barbies, lego en Playmobil genoemd als reden: *"Er zijn ook veel leuke binnenspellen: knutselen, (barbie-)poppen, etc."*.

3.2 Betekenis van buiten spelen

In de enquête is ouders tevens gevraagd wat volgens hen de drie belangrijkste betekenissen van buiten spelen voor kinderen zijn. Op basis van het literatuuronderzoek zijn acht antwoordmogelijkheden geformuleerd. Hieruit konden zij maximaal drie betekenissen kiezen. Tevens konden zij de optie 'iets anders' kiezen en een nieuwe betekenis aandragen.

Figuur 3: Wat zijn volgens u de drie belangrijkste betekenissen van buiten spelen voor kinderen?

Plezier en ontlasting

Uit figuur 3 blijkt dat het overgrote deel van de ouders (71,4%) plezier en ontlasting de belangrijkste betekenis van buiten spelen vindt. *"Vooral ontspannen, lol maken en frisse lucht."*, geeft een ouder aan. Een andere ouder stelt: *"Buiten spelen maakt hun hoofd leeg, brengt ontspanning"*. Ouders vinden het belangrijk dat kinderen hun energie kwijt kunnen raken. Buiten lukt dit aanzienlijk beter dan binnen: *"Buiten kunnen kinderen hun energie kwijt raken, binnen wordt dat een stuk lastiger"*.

Gezondheid, beweging en preventie van overgewicht wordt tevens als een belangrijke betekenis van buiten spelen gezien. Deze betekenis is door 59,9% van de respondenten gekozen. *"Buiten spelen is goed voor voldoende beweging en voor de gezondheid"*, aldus een ouder. Maar ouders denken bij gezondheid niet alleen aan beweging en overgewicht, zij vinden buiten spelen tevens belangrijk omdat de buitenlucht en zonlicht gezond is voor een kind: *"Lekker buiten zijn, in de buitenlucht, is gezond voor kinderen. We zitten allemaal al veel te veel binnen!"*. Een andere ouder geeft aan: *"Frisse lucht en zonlicht, dus vitamines"*.

Het aanleren van sociale vaardigheden wordt tevens als belangrijke betekenis gezien van buitenspelen, namelijk door 53,7% van de respondenten. *"Ze leren samenwerken, vies worden en doorzetten"*, aldus een ouder. Een andere ouder stelt: *"Het is goed voor alle zintuigen en sociale vaardigheden. En kinderen worden er ook zelfverzekerder door."*. En: *"Ze leren samen te spelen"*.

Overige betekenissen

3,3% van de respondenten vulde de optie 'iets anders' in. De meest voorkomende betekenis die door ouders wordt aangedragen is de ontwikkeling van zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid. *"Ontwikkeling verantwoordelijkheid: alleen op stap; je gedragen zonder dat er toezicht is"*, aldus een ouder. Een andere ouder stelt: *"Je leert op eigen benen te staan, zelf de buurt te ontdekken en zelfredzaam te zijn"*. Tevens geven verschillende ouders aan dat kinderen beter slapen door buiten spelen: *"Als onze kinderen een hele dag buiten zijn geweest (op de boot of op de camping) dan slapen ze beter en langer."*

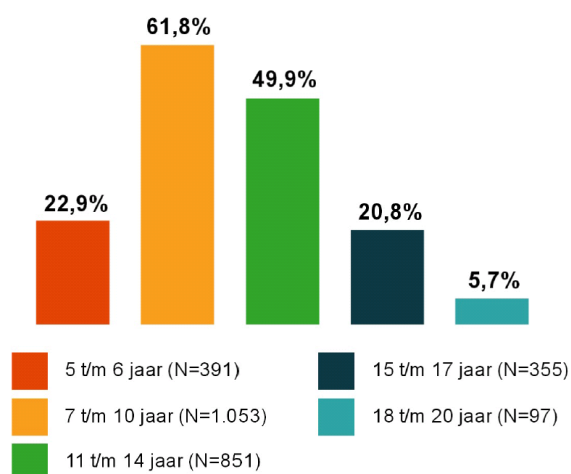
4 Scouts en buiten spelen

4.1 Eigen kinderen

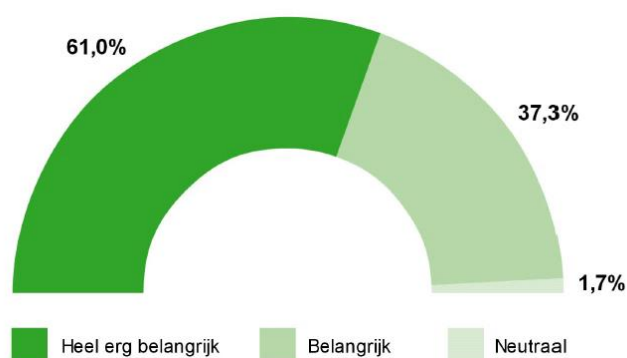
Leeftijdsverdeling

Uit figuur 4 blijkt dat 61,8% van de respondenten minimaal één kind heeft in de leeftijd van 7 tot en met 10 jaar. Ook de leeftijdscategorie 11 tot en met 14 jaar is goed vertegenwoordigd. 49,9% van de ouders heeft minstens één kind in deze leeftijdscategorie. Tussen de respondenten bevinden zich aanzienlijk minder ouders met kinderen in de leeftijd van 18 tot en met 20 jaar (5,7%). Ook zijn er iets minder ouders met kinderen in de leeftijd van 15 tot en met 17 jaar (20,8%). Kinderen van 15 jaar of ouder spelen aanzienlijk minder, of zelfs helemaal niet meer buiten. Voor ouders met kinderen in deze leeftijdscategorie is de enquête dan ook minder relevant en is het logisch dat zij de enquête relatief minder vaak hebben ingevuld.

Figuur 4: Hoe oud zijn uw kinderen?

Figuur 5: Hoe belangrijk vindt u het dat uw kind/kinderen buiten spelen?

Buiten spelen belangrijk

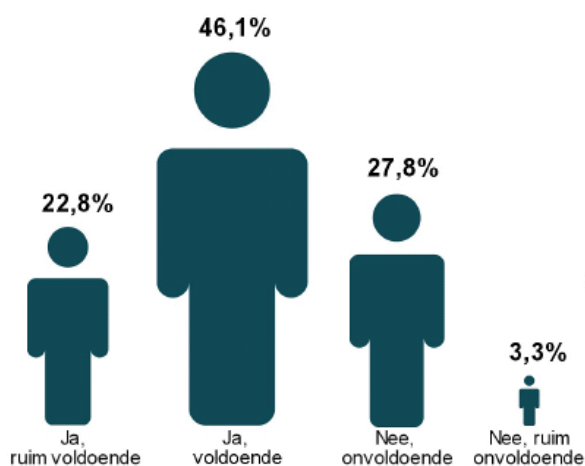
Uit figuur 5 blijkt dat vrijwel alle ouders het belangrijk (37,3%) of heel erg belangrijk (61,0%) vinden dat hun kinderen buiten spelen. Een klein deel geeft aan hier neutraal in te staan, namelijk 1,7%. Geen enkele ouder vindt buiten spelen niet belangrijk voor hun kinderen.

Voldoende buiten spelen en woonomgeving

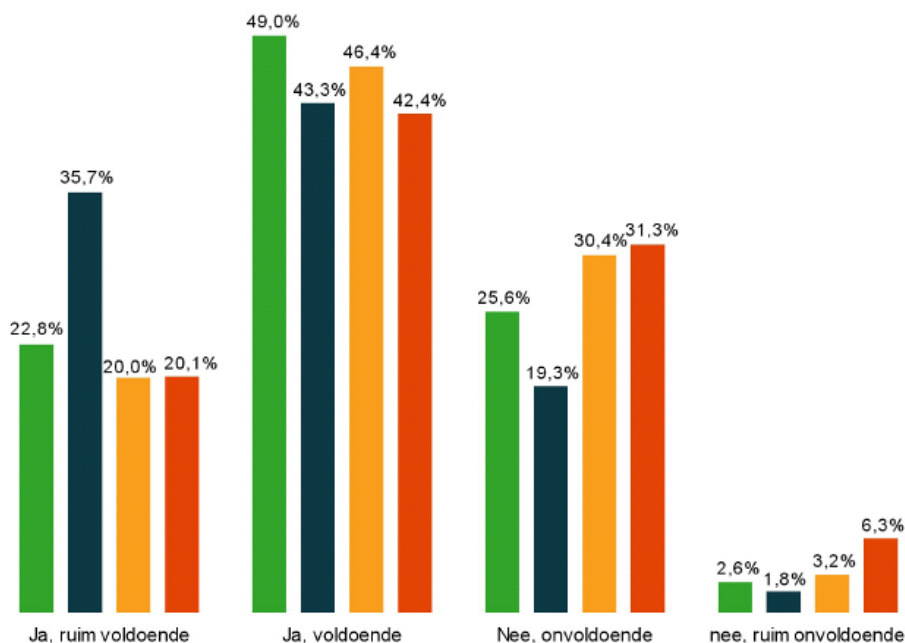
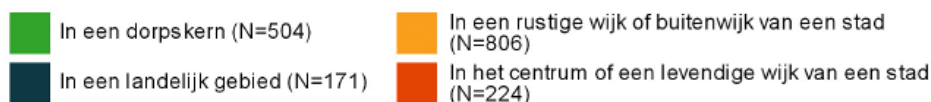
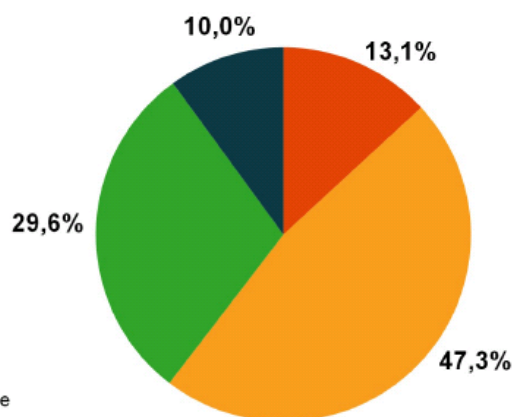
In figuur 6 op de volgende pagina is te zien dat ruim twee derde van de ouders van mening is dat hun kind voldoende buiten speelt (68,9%). 22,8% vindt zelfs dat hun kind ruim voldoende buiten speelt. Echter, 27,8% geeft aan dat hun kind onvoldoende buiten speelt en 3,3% beoordeelt dit zelfs als ruim onvoldoende. Uit figuur 7 blijkt dat het grootste deel van de respondenten, namelijk 47,3%, in een rustige wijk of buitenwijk van een stad woont. 29,6% van de respondenten woont in een dorpskern. Een kleiner deel van de respondenten woont in het centrum of levendige wijk van een stad (13,1%) of in een landelijk gebied (10,0%). In figuur 8 worden woonomgeving en de vraag of ouders vinden dat hun kinderen voldoende buiten spelen, tegenover elkaar

gezet. Hieruit blijkt dat de ouders die in een centrum of levendige wijk van een stad wonen, iets vaker aangeven dat hun kind ruim onvoldoende buiten speelt (6,3%). Dit tegenover 1,8% van de ouders woonachtig in een landelijk gebied. 35,7% van de ouders die in landelijk gebied woont, geeft aan dat hun kind ruim voldoende buiten speelt, tegenover 20,0% van de ouders woonachtig in een rustige wijk of buitenwijk van een stad en 20,1% van de ouders woonachtig in het centrum of levendige wijk van een stad. Gesteld kan worden dan ouders woonachtig in landelijk gebied het meest tevreden en ouders die in het centrum of levendige wijk van een stad wonen het minst tevreden zijn over de mate waarin hun kinderen buiten spelen.

Figuur 6: Vindt u dat uw kind/kinderen genoeg buiten spelen?

Figuur 7: Waar woont u?

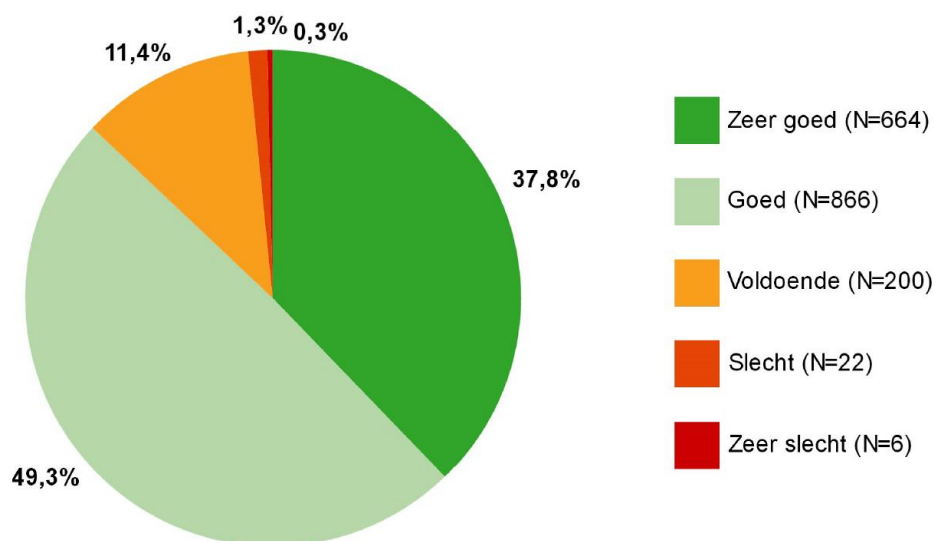
Figuur 8: Woonomgeving afgezet tegenover beoordeling mate van buiten spelen

5 Scouting en buiten spelen

Aan de hand van een vijfpuntsschaal, 'zeer goed' tot en met 'zeer slecht', konden respondenten aangeven hoe zij de bijdragen van Scouting aan het bevorderen van buiten spelen bij kinderen beoordelen. In de open vraag die daarop volgde, is respondenten gevraagd hun antwoord nader toe te lichten.

5.1 Bijdrage van Scouting

Figuur 9: Hoe beoordeelt u de bijdrage van Scouting aan het bevorderen van buiten spelen bij kinderen?

Uit bovenstaande figuur (figuur 9) blijkt dat 87,1% van de respondenten de bijdrage van Scouting aan het bevorderen van buiten spelen bij kinderen als 'goed' (49,3%) of 'zeer goed' (37,8%) beoordeelt. Hiervoor worden de volgende redenen gegeven:

- Bijna alle activiteiten vinden buiten plaats;
- Scouting leert kinderen spelenderwijs dat buiten bezig zijn leuk is;
- Kinderen spelen thuis veel binnen, Scouting zorg ervoor dat ze toch nog buiten zijn;
- Kinderen krijgen bij Scouting inspiratie om thuis buiten te spelen.

Ouders zijn tevreden met de bijdrage van Scouting aan het bevorderen van buiten spelen bij kinderen, omdat bij Scouting bijna alle activiteiten, mits het weer het toelaat, buiten zijn. *"Tenzij het echt slecht weer is, zijn kinderen bij Scouting altijd buiten te vinden"*, aldus een ouder. Een andere ouder geeft aan: *"De nadruk bij Scouting ligt vooral op buiten activiteiten"*.

Ook wordt aangegeven dat kinderen bij Scouting leren dat buiten spelen leuk is, omdat de spellen die Scouting buiten organiseert goed georganiseerd en van hoge kwaliteit zijn: *"Kinderen krijgen bij Scouting spelenderwijs*

mee dat buiten bezig zijn leuk is". Een andere ouder stelt: "De spellen buiten worden goed georganiseerd, waardoor kinderen het leuk vinden om buiten te zijn".

Een deel van de ouders is van mening dat hun kinderen teveel binnen spelen. Scouting zorgt ervoor dat ze toch nog voldoende buiten komen: *"Kinderen spelen te weinig buiten. Het is goed dat Scouting, die veel ervaring heeft met buiten spellen, hier een bijdrage aan levert".* Enkele ouders geven zelfs aan dat hun kinderen zelden of nooit buitenactiviteiten zouden hebben ondernomen zonder Scouting: *"Zonder Scouting zou één van mijn kinderen zelden buitenactiviteiten ondernemen".* En ook: *"Dat is de plek waar buiten spelen plaatsvindt in deze tijd".*

Kinderen krijgen inspiratie van de buitenactiviteiten van Scouting, met als gevolg dat er ook thuis meer buiten wordt gespeeld: *"De kinderen ondernemen bij Scouting allerlei buiten activiteiten, waarbij ze ideeën opdoen om zelf te gebruiken",* aldus een ouder. Een andere ouder geeft aan: *"Als mijn zoon bij Scouting is, dan speelt hij veel buiten. Ze krijgen ook weer inspiratie om thuis buiten te spelen".* De spellen van Scouting komen zelfs op kinderfeestjes terug: *"Door het spelaanbod geeft Scouting kinderen mee wat ze thuis ook kunnen doen. Bijv. hutten bouwen of vissen in de vijver met zelfgemaakte hengels. Ik merk dat op kinderfeestjes het spelaanbod van Scouting terugkomt".*

Slechts 1,6% van de respondenten beoordeelt de bijdrage van Scouting als 'slecht' (1,3%) of 'zeer slecht' (0,3%). Hiervoor worden de volgende redenen gegeven:

- Naast buitenactiviteiten biedt Scouting tevens binnen activiteiten aan;
- Kinderen zouden meer gestimuleerd kunnen worden om ook thuis buiten te spelen.

Ouders geven aan dat Scouting kinderen niet extra motiveert om thuis ook buiten te spelen. Daarnaast wordt aangegeven dat er nog een te groot deel van de activiteiten van Scouting binnen plaatsvindt: *"Ik vind dat Scouting niet zoveel buitenactiviteiten heeft. Is het goed weer, ga naar buiten, zou ik zeggen".* Volgens een enkele ouder wordt er veel geknutseld. Scouting zou volgens hen nog meer activiteiten buiten kunnen laten plaatsvinden: *"Zelfs op Scouting zijn er heel veel binnen- en knutselactiviteiten. Er kan echt vaker naar buiten gegaan worden".*

5.2 Wat kan Scouting doen?

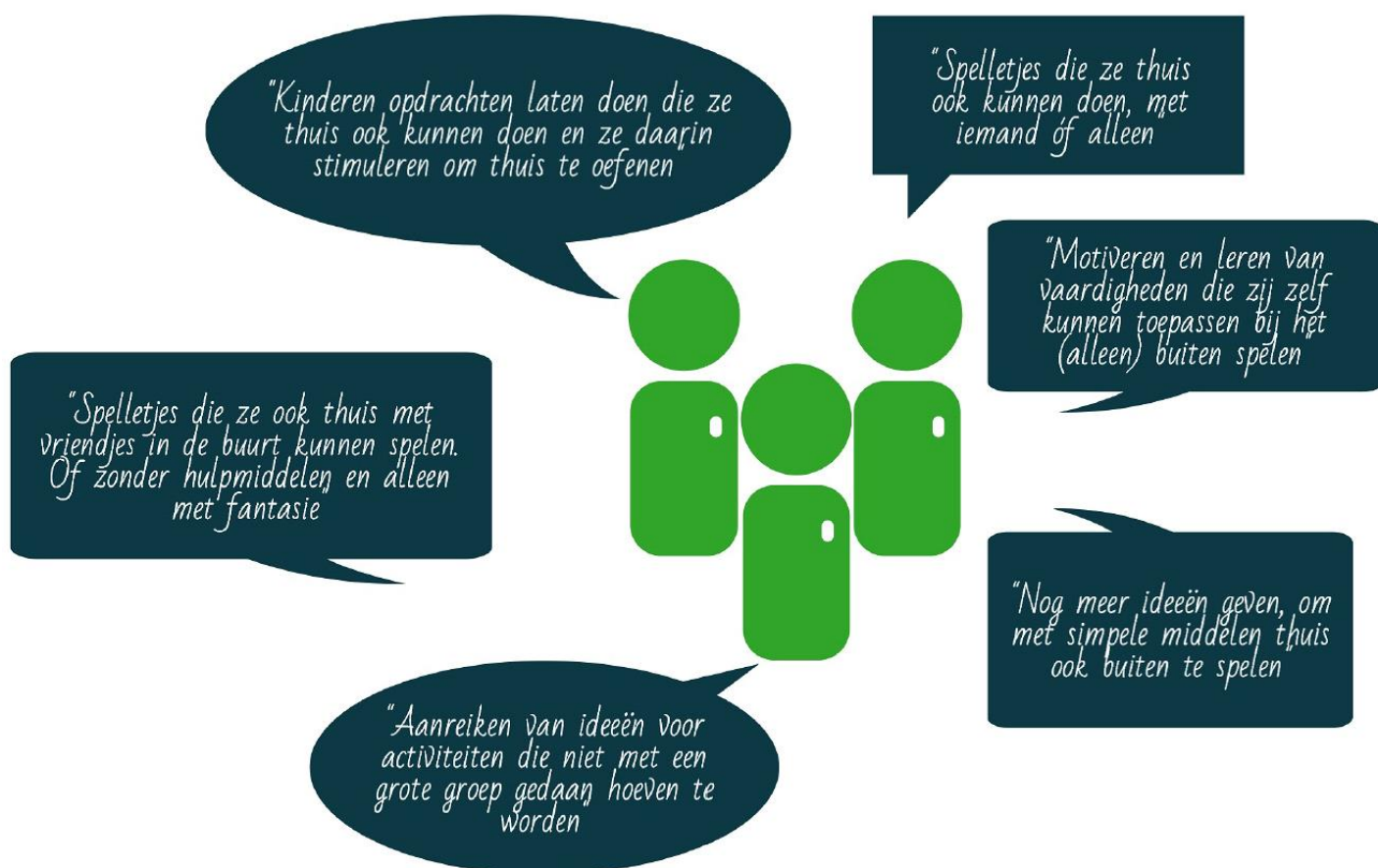
In de enquête wordt ouders de vraag voorgelegd wat Scouting eventueel nog meer kan doen aan het bevorderen van buiten spelen van hun kinderen. Daarop antwoordt een aanzienlijk deel van de ouders dat Scouting hier al voldoende aan doet. *"Er wordt al zoveel gedaan, het is prima zo"*, aldus een ouder. Een ander geeft aan: *"Ik vind dat onze Scoutingvereniging de kinderen genoeg buiten spelen aanbiedt. Alleen bij regen zijn er binnen activiteiten, anders gaan ze altijd naar buiten. Ook bij wind en kou"*. Een deel van de ouders is van mening dat de grootste verantwoordelijkheid bij ouders zelf ligt: *"Volgens mij doet Scouting al genoeg voor het buiten spelen van kinderen en ligt het probleem meer bij de ouders"*. En ook: *"Het is de taak van ouders om kinderen meer buiten te laten spelen, in de zin van stimuleren naar buiten te gaan."*

Daarnaast worden er uiteenlopende suggesties gegeven met betrekking tot activiteiten om buiten spelen te bevorderen. Ondanks de grote variëteit aan antwoorden, kunnen deze in vier overkoepelende thema's worden samengevat:

- Focus op activiteiten die ook thuis toegepast kunnen worden;
- Zichtbaar zijn en Scouting actief promoten;
- Creativiteit met én in de natuur bevorderen;
- Samenwerken met andere partijen.

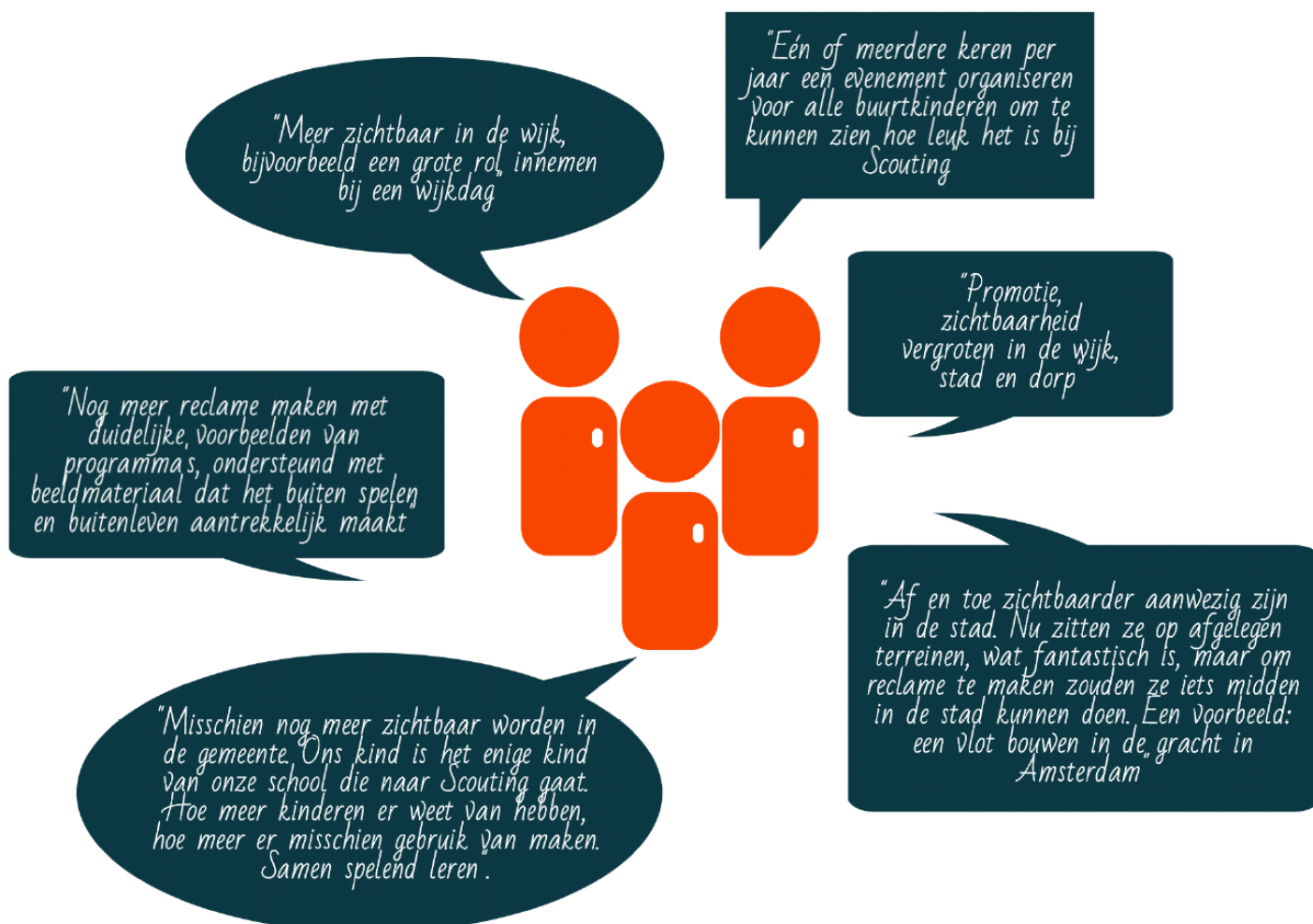
Focus op activiteiten die ook thuis toegepast kunnen worden

De meest voorgestelde suggestie is de koppeling van de activiteiten van Scouting aan thuis. Voor veel activiteiten bij die bij Scouting worden georganiseerd is een (grote) groep nodig. Thuis is zo'n grote groep kinderen meestal niet beschikbaar. Door meer te richten op spellen die je alleen, of met zijn tweeën, kunt doen, is volgens ouders de kans groter dat kinderen hier thuis verder mee gaan. "Misschien af en toe een spel of activiteit aanbieden die je thuis met één of twee vrienden kunt doen, en waar niet per se een groep voor nodig is", aldus een ouder. Daarnaast zou Scouting zich meer kunnen richten op spellen die gespeeld worden met eenvoudige middelen, die ook thuis of in de directe omgeving beschikbaar zijn: "Dingen doen die ook mogelijk zijn thuis te doen, dus niet gaan varen met een boot, want niet iedereen kan dat thuis, maar bijvoorbeeld een touwladder maken voor een boomhut". Enkele ouders geven zelfs de suggestie om huiswerk mee te geven aan kinderen: "Suggesties geven om thuis te doen in de komende week, bijvoorbeeld door middel van een leuke huiswerkopdracht voor buiten".

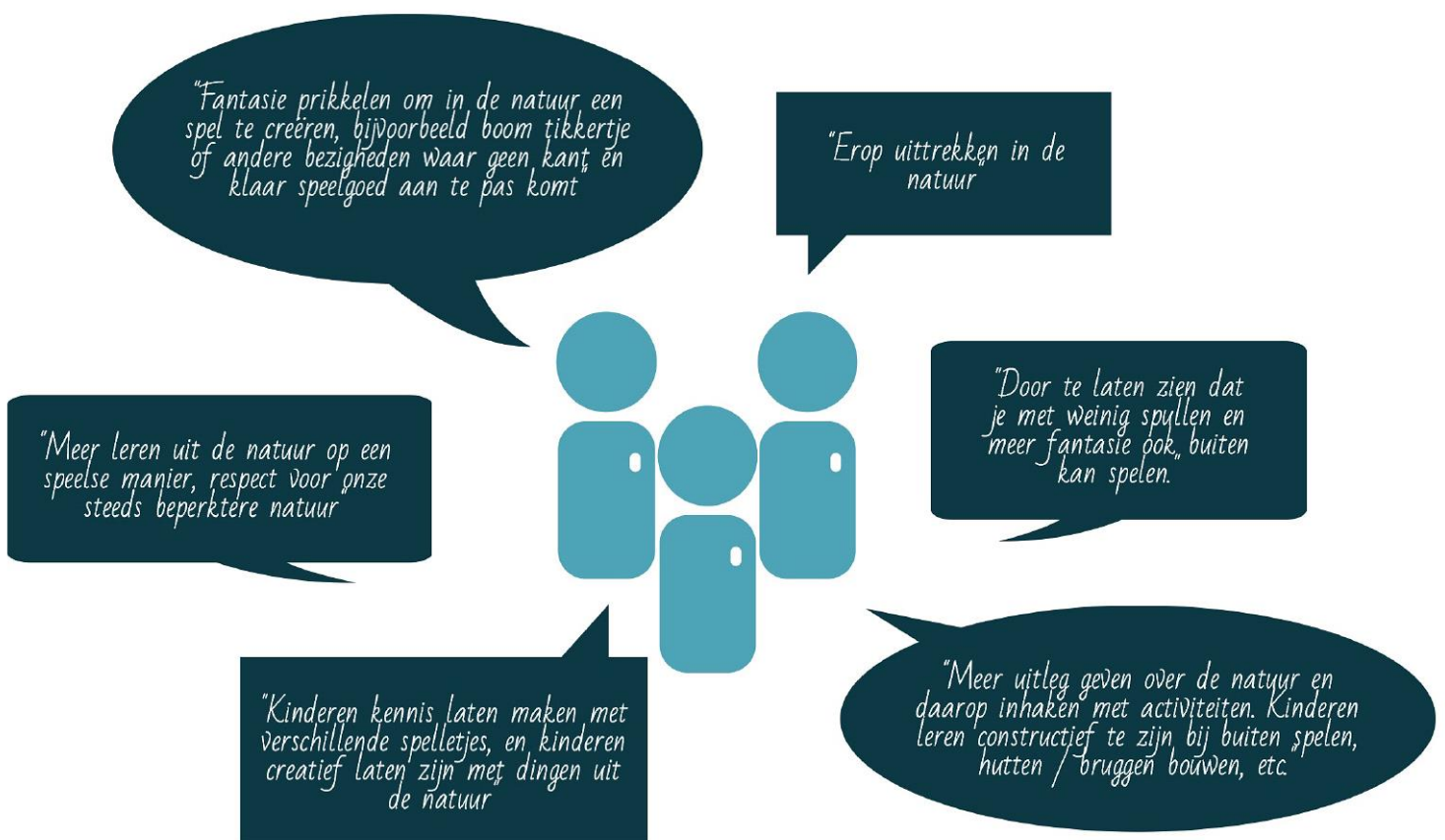
Zichtbaar zijn en Scouting actiever promoten

Een deel van de ouders is van mening dat Scouting nog niet genoeg zichtbaar is in de wijk, stad en dorp. Veel kinderen weten niet precies wat Scouting is. Door middel van actieve communicatie en promotie, kan Scouting én buiten spelen meer onder de aandacht worden gebracht. "Het spelaanbod vanuit Scouting meer promoten, zodat ook niet-scouts kunnen zien wat je allemaal buiten kan doen", aldus een ouder. De suggestie is om Scouting actief te promoten op scholen. Hier worden de meeste kinderen bereikt: "Meer reclame, ook op scholen". En: "Meer wervend optreden. Op scholen laten zien wat de Scouting precies is. Met exposure in lokale blaadjes om te laten zien wat je als scout allemaal kunt beleven". Daarnaast wordt de suggestie gegeven meer activiteiten te organiseren die ook beschikbaar zijn voor niet-scouts: "Activiteiten in de wijk organiseren waarbij ook niet-Scouts worden uitgenodigd om mee te spelen". Door de activiteiten beschikbaar te stellen voor niet-scouts, kunnen zij volgens ouders ervaren hoe leuk het is om buiten te spelen en lid te zijn van Scouting. "Activiteiten in de wijk organiseren waarbij ook niet-scouts worden uitgenodigd om mee te spelen. Kinderen zien welke leuke mogelijkheden er buiten zijn en het levert mogelijk nieuwe leden voor Scouting op", aldus een ouder.

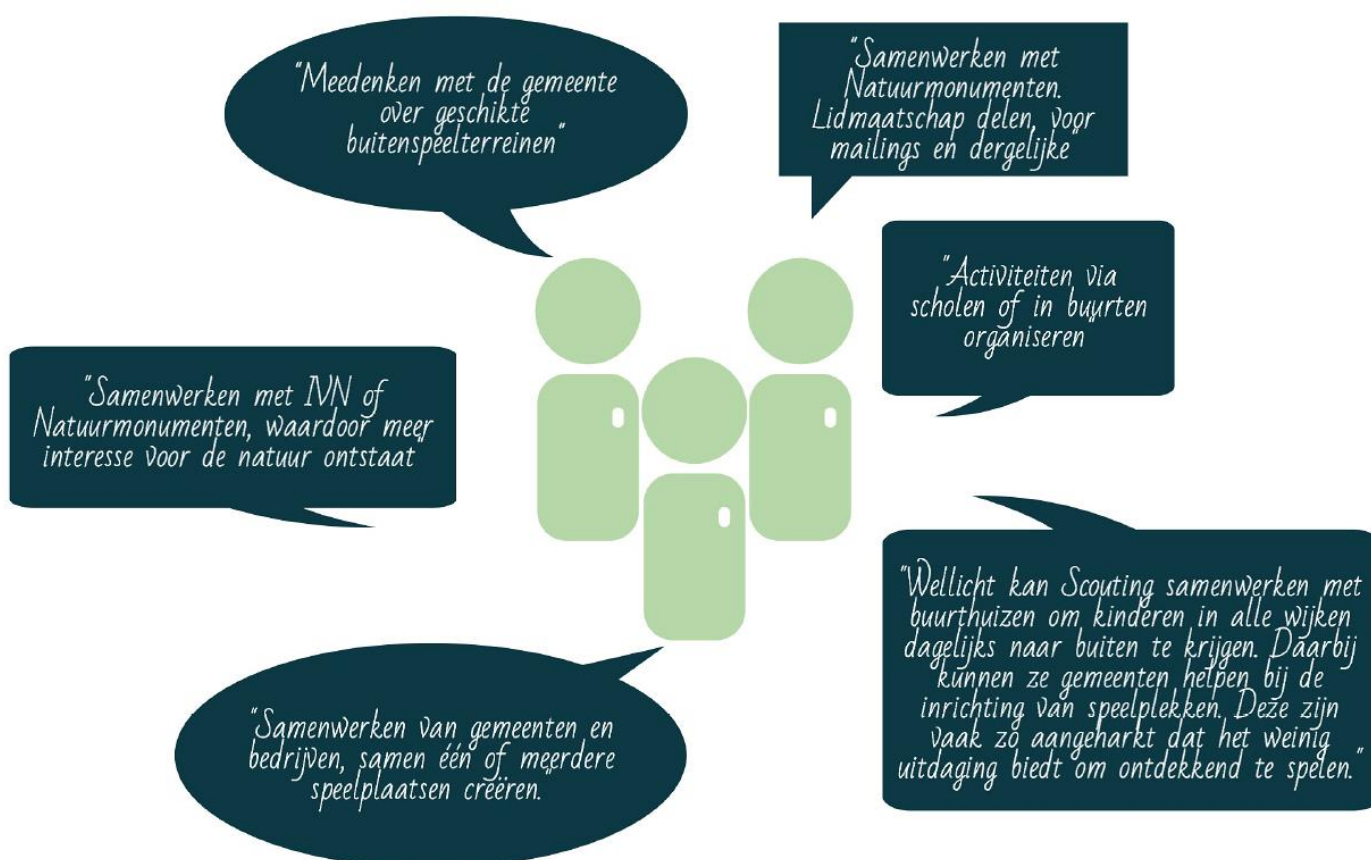
Creativiteit met én in de natuur bevorderen

Het ontbreekt kinderen soms aan creativiteit. Ze weten niet goed wat voor spellen ze in de natuur kunnen spelen. Scouting zou kinderen hierbij op weg kunnen helpen: *"Ik merk dat mijn zoon minder creatief is in het zelf bedenken van buiten activiteiten, omdat hij altijd prikkels van buitenaf krijgt (computer, etc.). Ik denk dat dit voor veel kinderen geldt. Daar ligt misschien een aanknopingspunt voor Scouting, door te laten zien wat je allemaal buiten kunt doen en zien."* Ouders vinden het belangrijk dat kinderen de mogelijkheden van spelen in de natuur ontdekken en daarbij een beroep op hun creativiteit wordt gedaan: *"Meer leren om natuur te gebruiken om dingen te maken"*. Daarnaast vinden ze het belangrijk dat kinderen leren met respect met de natuur om te gaan. *"Houding bijbrengen met respect voor de natuur. Samen rommel opruimen in de natuur. Uitleg geven hoe je buiten een hut maakt, voorbeelden geven van wat je met de natuur kunt doen"*, aldus een ouder.

Samenwerken met andere partijen

Suggestie van verschillende ouders is om samen te werken met andere partijen, zoals scholen, IVN, Natuurmonumenten, wijkteams, buurthuizen, enzovoort. Enerzijds om door middel van gebundelde krachten meer kinderen te bereiken en aan Scouting te binden. *"Meer begeleide activiteiten aanbieden buiten de opkomsten, ook in samenwerken met bijvoorbeeld scholen, speeltuin- en wijkverenigingen"*, aldus een ouder. Anderzijds door betere en uitdagende speelplekken te creëren. Scouting zou volgens ouders gemeenten of andere betrokken partijen hierover kunnen adviseren: *"Gemeenten van advies voorzien over op wat voor manier er uitdagende speelplekken gecreëerd kunnen worden"*. Op die manier zou meer interesse voor zowel Scouting als buiten spelen bewerkstelligt kunnen worden.

Overige suggesties

Naast deze vijf suggesties worden, weliswaar in mindere mate, nog een aantal andere suggesties gegeven: Scouting zou ook met slecht weer naar buiten kunnen gaan, er kan (meer) met kinderen worden gesproken over het nut van buiten spelen en buiten zijn, Scouting zou ouders meer kunnen betrekken bij de bewustwording rondom buiten spelen, er zouden nog meer uitdagende buitenactiviteiten kunnen worden georganiseerd, de frequentie van opkomsten zou omhoog kunnen en het terrein van Scouting zou ook buiten opkomsten om beschikbaar kunnen worden gesteld voor kinderen.

6 Conclusie

Digitale enquête

In dit onderzoek is via een digitale enquête, verspreid onder ouders van jeugdleden bij Scouting, de waarde van buiten spelen vanuit het perspectief van ouders belicht, de mogelijke oorzaken van minder buiten spelen onderzocht, en bekeken in hoeverre ouders van scouts vinden dat hun eigen kinderen voldoende buiten spelen. Daarnaast is met het onderzoek de huidige én mogelijk toekomstige rol van Scouting bij het bevorderen van buiten spelen onderzocht.

Minder buiten spelen

Uit het onderzoek is gebleken dat veruit de meeste ouders de concurrentie van computer, tablet, mobiel of televisie als belangrijkste reden zien voor het minder buiten spelen van kinderen, namelijk 93,9%. Ook de afwezigheid van voldoende uitdagende buitenruimte (32,5%) is volgens ouders reden om minder buiten te spelen. Tevens wordt het feit dat er geen kinderen in de buurt zijn om mee te spelen (29,3%) relatief vaak als belangrijke reden gezien.

Betekeningen van buiten spelen

Het overgrote deel van de ouders zien plezier en ontspanning als de belangrijkste betekenis van buiten spelen (71,4%). Gezondheid wordt een belangrijke betekenis van buiten spelen gevonden (59,9%). Daarbij zijn beweging en preventie van overgewicht belangrijk, maar ook frisse lucht en zonlicht. 53,7% van de respondenten is van mening dat het aanleren van sociale vaardigheden een belangrijke betekenis van buiten spelen is.

Eigen kinderen en buiten spelen

Vrijwel alle ouders vinden het belangrijk (37,3%) of heel erg belangrijk (61,0%) dat hun kinderen buiten spelen. Ruim twee derde van de ouders is van mening dat hun kind voldoende buiten speelt (68,9%). 22,8% vindt zelfs dat hun kind ruim voldoende buiten speelt. Echter, 27,8% geeft aan dat hun kind onvoldoende buiten speelt en 3,3% beoordeelt dit zelfs als ruim onvoldoende. Gesteld kan worden dat ouders woonachtig in een landelijk gebied het meest tevreden zijn over de mate waarin hun kind buiten speelt. De ouders die in een centrum of levendige wijk van een stad wonen, geven relatief vaker aan dat hun kind ruim onvoldoende buiten speelt (6,3%) ten opzichte van ouders die in een landelijk gebied wonen (1,8%). 35,7% van de ouders die in landelijk gebied woont, geeft aan dat hun kind ruim voldoende buiten speelt, tegenover 20% van de ouders woonachtig in de stad.

Bijdrage van Scouting

87,1% van de respondenten beoordeelt de bijdrage van Scouting aan het bevorderen van buiten spelen bij kinderen als 'goed' (49,3%) of 'zeer goed' (37,8%). Volgens de ouders die de bijdrage van Scouting als goed beoordelen vinden bijna alle activiteiten van Scouting buiten plaats en leert Scouting kinderen spelenderwijs dat buiten bezig zijn leuk is. Scouting zorgt er tevens voor dat kinderen toch nog buiten spelen, ondanks dat ze thuis veel binnen zitten. Daarnaast krijgen kinderen bij Scouting inspiratie om thuis buiten te spelen. 1,6% van de respondenten beoordeelt de bijdrage van Scouting als 'slecht' (1,3%) of 'zeer slecht' (0,3%). Ouders geven

aan dat zij de bijdrage als slecht beoordelen omdat Scouting naast buitenactiviteiten ook activiteiten binnen aanbiedt en omdat kinderen meer gestimuleerd zouden kunnen worden om ook thuis buiten te spelen.

Acties Scouting

Op de vraag wat Scouting eventueel nog meer kan doen aan het bevorderen van buiten spelen van kinderen, wordt door een aanzienlijk deel geantwoord dat Scouting hier al voldoende aan doet. Een deel van de ouders geeft aan dat de grootste verantwoordelijkheid bij de ouders zelf ligt. Daarnaast wordt een groot aantal suggesties gegeven, die samen zijn te vatten in vier overkoepelende thema's:

- Focus op activiteiten die ook thuis toegepast kunnen worden;
- Zichtbaar zijn en Scouting actief promoten;
- Creativiteit met én in de natuur bevorderen;
- Samenwerken met andere partijen.

Literatuurlijst

Binsburg, K.R. (2007). The importance of play in promoting healthy child development and maintaining strong parent-child bonds. *American Academy of Pediatrics Clinical Report*.

De Vries, S. & Van Veenendaal, W. (2012). Belang van buitenspelen. Literatuurstudie naar de gezondheidswaarde, de sociale en economische waarde. *Lichamelijke Opvoeding*, 4(100),37-39.

IVN (2013). Waarom wij natuur nodig hebben. Geraadpleegd op 30 april, 2015, van www.ivn.nl

Jantje Beton. (2013). Belang kindvriendelijke buitenruimte. Geraadpleegd op 30 april, 2015, van www.jantjebeton.nl

Jantje Beton. (2013a). Speelnetwerken voor een verbonden buurt. Geraadpleegd op 30 april, 2015, van www.jantjebeton.nl

Landsmeer, N., L'Hoir, M., Schoenmakers, T. & Pillen, S. (2014). Kind en beeldscherm: een te hecht koppel. *Medisch Contact*, 21, 1038-1041.

Little, H. & Wyver, S. (2008). Outdoor play: does avoiding the risk reduce the benefits? *Australian Journal of Early Childhood*, 33, 33-40.

Singh, A., Uijtdewilligen, L., Twisk, J.W., van Mechelen W., Chinapaw, M.J. (2012). Physical activity and performance at school: a systematic review of the literature including a methodological quality assessment. *Arch Pediatr Adolesc Med*, 166(1), 49-55.

TNO. (2013). Trendrapport Bewegen en Gezondheid 2010/2011. Geraadpleegd op 30 april, 2015, van www.rijksoverheid.nl

TNS Nipo & Jantje Beton (2013). Kwaliteit van de speelomgeving in de eigen buurt. Geraadpleegd op 30 april, 2015, van www.jantjebeton.nl

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam

T +31 (0)20 625 75 37
dsp@dsp-groep.nl
www.dsp-groep.nl

KvK A'dam 33176766

DSP-groep, opgericht in 1984, is een onafhankelijk landelijk bureau voor onderzoek, advies en management, met zestig medewerkers. We werken in opdracht van de overheid (ministeries, provincies en gemeenten), maar ook van maatschappelijke organisaties op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Werkvelden

De werkvelden waarop we de meeste expertise hebben opgebouwd zijn veiligheid, jeugd, sport, kunst en cultuur, onderwijs, openbare ruimte en groen, sociaal beleid, stedelijke vernieuwing, welzijn, wonen en wijkgericht werken.

Dienstverlening

We ondersteunen onze opdrachtgevers bij complexe vraagstukken. We kunnen onderzoek doen, een registratiesysteem of monitor ontwikkelen, een advies uitbrengen, een beleidsvisie voorbereiden, een plan toetsen of tijdelijk het management voeren. DSP-groep geeft ook trainingen, workshops en lezingen.

Meer weten?

Neem vrijblijvend contact met ons op voor meer informatie of om een afspraak te maken. Bezoek onze website www.dsp-groep.nl voor onze projecten, publicaties en opdrachtgevers.